

Komentář k makroekonomickému vývoji ovlivňujícímu registraci nových a ojetých vozidel v ČR

Expertní pohled PricewaterhouseCoopers Česká republika

5.1.2024

Rok 2023 byl z pohledu počtu nových registrací úspěšný, oproti roku 2022 narostly registrace o 15 %. Poptávka ale v průběhu roku postupně poklesla a nárůst registrací je tak z velké části způsoben prodeji z let předchozích.

Klíčové faktory z uplynulých období

- Problémy na straně nabídky, které zásadně ovlivňovaly automobilový průmysl v předchozích letech, již víceméně vymizely. Výrobci jsou nyní schopni dodávat automobily v kratších dodacích lhůtách a bez zásadních problémů.
- Problematická situace na straně poptávky přetrvávala a oproti roku 2022 se ještě prohloubila. Na spotřebitele i firmy dopadl pokles ekonomiky, vysoká inflace, drahé financování atp.
- Celkové registrace za rok 2023 přesáhly výsledek roku 2022 o 15 %. Tento pozitivní výsledek je ale z velké části dán jednak nižšími hodnotami roku 2022 a zároveň tím, že velkou část registrací roku 2023 představují prodeje uskutečněné v přechodných letech, které se kvůli dříve dlouhým dodacím lhůtám realizovaly teprve v roce 2023.

Registrace za rok 2023 překročily výsledek roku 2022 o 15 % a dosáhly výše
221 422 vozů.

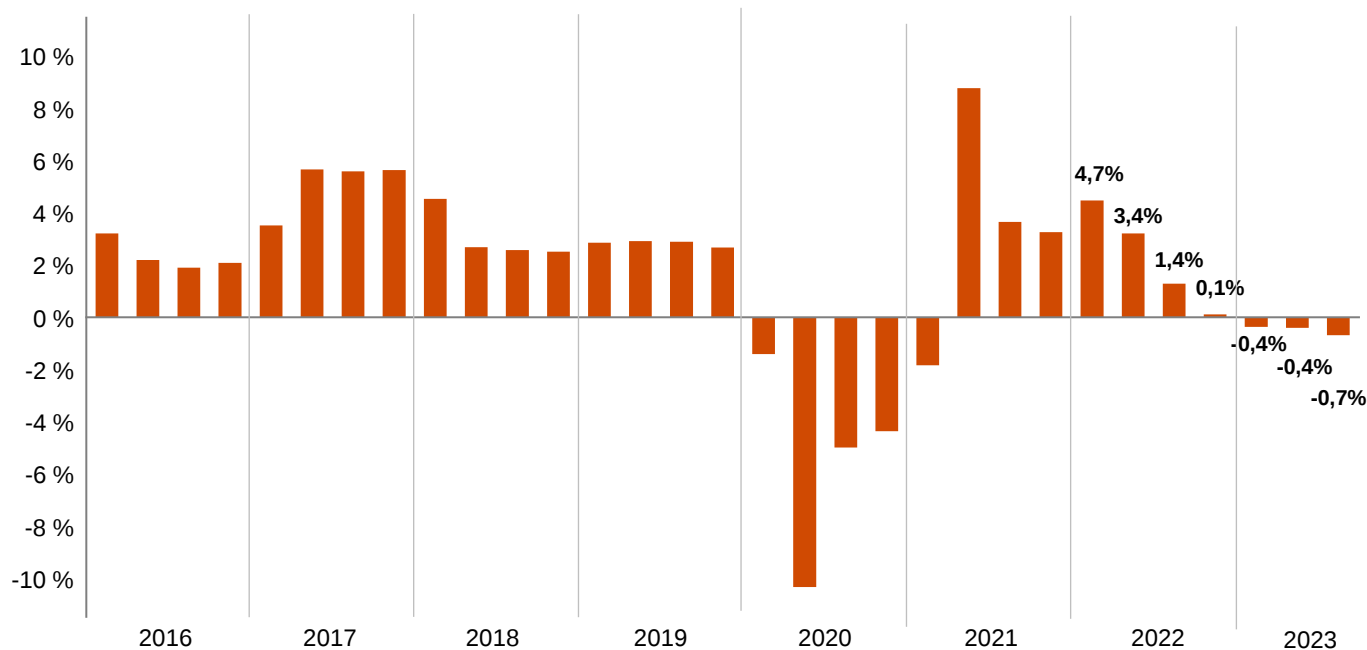

Makroekonomický vývoj

Česká ekonomika ve třetím čtvrtletí roku 2023 meziročně klesla o 0,7 %. Dle aktuálních predikcí ekonomiku čeká v dalším roce zotavení.

Vývoj HDP [meziroční změna]

Stejný kvartál předchozího roku = 100, sezónně očištěno

Zdroj: ČSÚ, ČNB, EK, analýza PwC

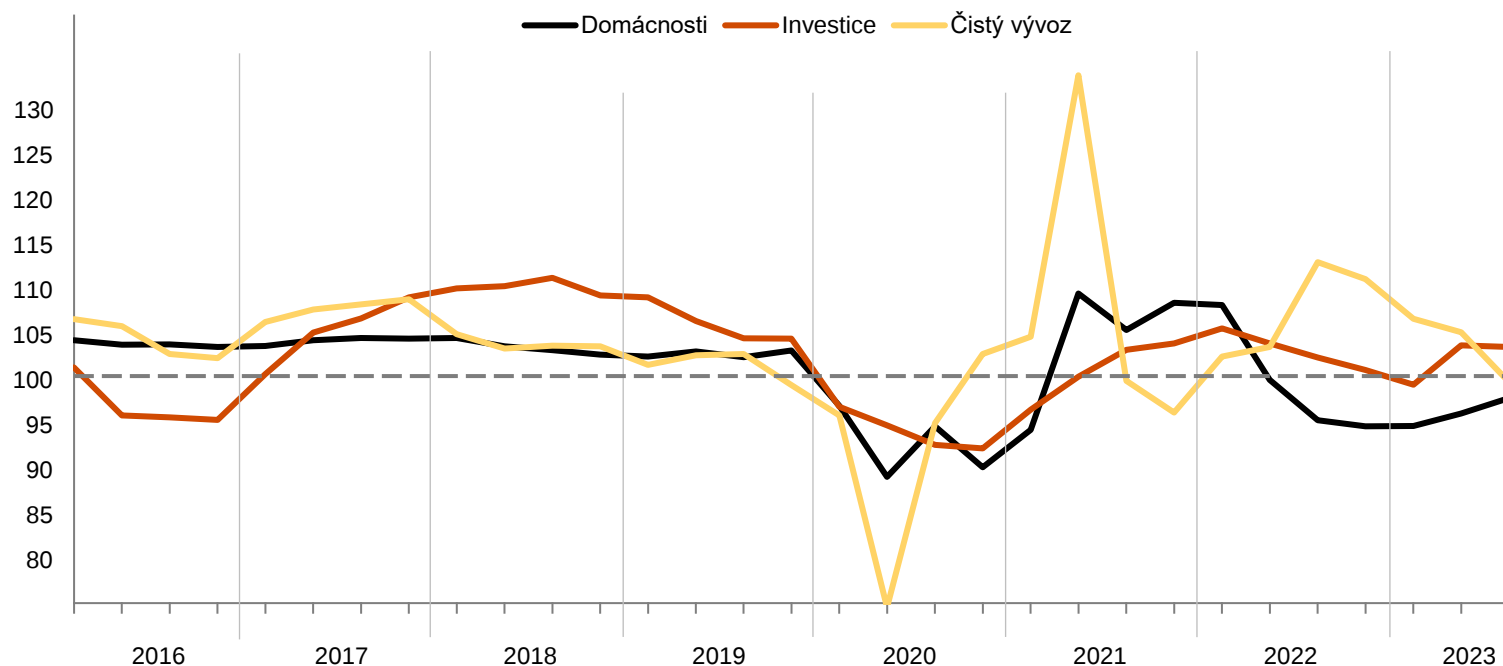
- Ve třetím čtvrtletí roku 2023 vývoj HDP poklesl v meziročním srovnání o 0,7 % a pokračoval tak v negativním trendu minulých období.
- Za celý rok 2023 Ministerstvo financí predikuje pokles ekonomiky přibližně o 0,5 %. Negativně se na vývoji tuzemské ekonomiky podepsala situace v ostatních zemích eurozóny, restriktivní měnové podmínky a snížená spotřeba domácností v důsledku dopadu vysoké inflace. Naopak pozitivně ekonomiku ovlivňovaly investice spolufinancované fondy z EU.
- Aktuální predikce počítají s obnovením růstu ekonomiky během roku 2024, zejména zásluhou obnoveného růstu spotřeby domácností.
- Reálná spotřeba domácností a investice firem jsou ovlivněny výkonem ekonomiky. To má dopad i na registrace nových aut.

	Dřívější výhled*		Aktualizované**	
Predikce HDP	2023	2024	2023	2024
Česká národní banka	0,1%	2,3%	-0,4%	1,2%
Ministerstvo financí	-0,2%	2,3%	-0,5%	1,9%
Evropská komise	0,2%	2,6%	-0,4%	1,4%

Poznámka: *z Q2 2023, **z Q3 2023

Ve třetím čtvrtletí roku 2023 se do HDP promítl mírný pokles exportu a spotřeby domácností. Oproti tomu investice zaznamenaly růst.

Vývoj vybraných složek HDP [meziroční index]

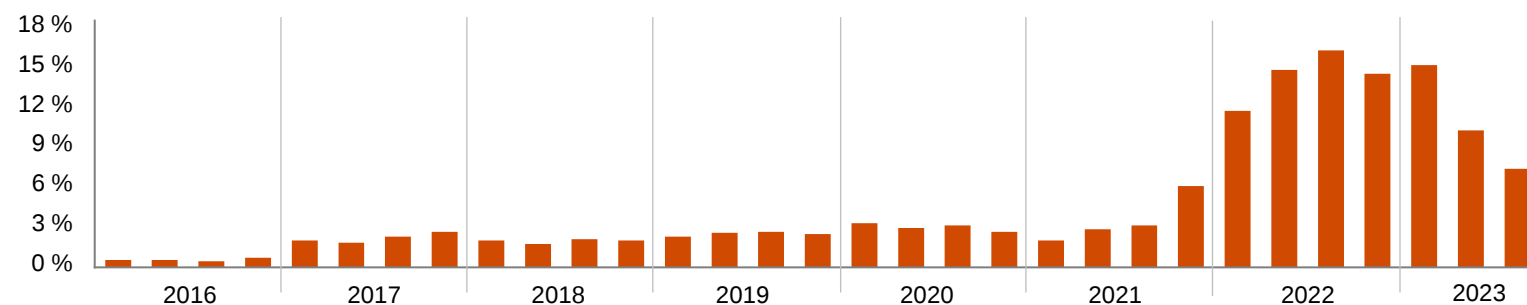
Stejný kvartál předchozího roku = 100, sezónně očištěno

Zdroj: ČSÚ, analýza PwC

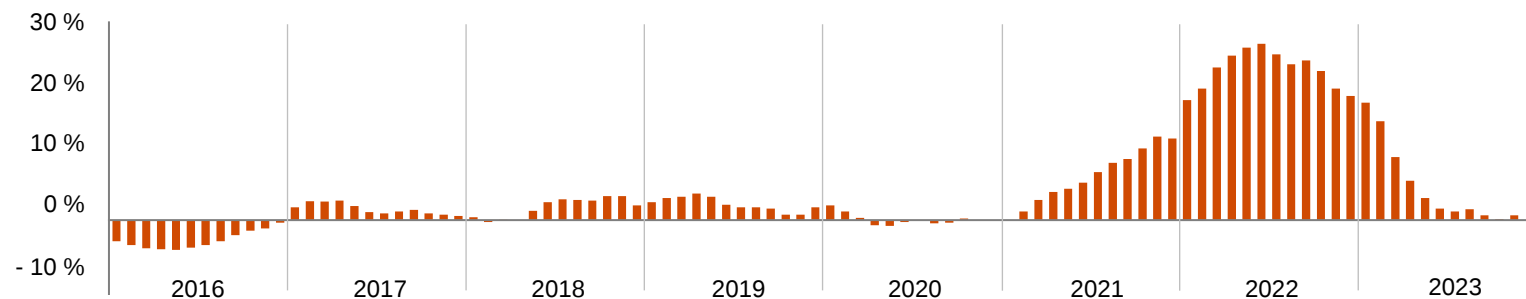
- Ve třetím čtvrtletí roku 2023 zaznamenaly výdaje domácností propad o 2,3 %. Tento vývoj je způsoben pokračující vysokou inflací, úrokovými sazbami a všeobecnou ekonomickou nejistotou.
- Investice firem pokračovaly v růstu, pozitivně ovlivněny spolufinancováním fondy z EU, investicemi do nových technologií a obnovitelných zdrojů.
- Čistý vývoz opět lehce poklesl v důsledku negativního vlivu hospodářských problémů Německa, jakožto hlavního obchodního partnera.
- Lze předpokládat, že v následujících měsících bude pokračovat růst investic. Vlivem obnovení růstu reálných příjmů domácností a snižování míry úspor by se k růstu měla přidat také spotřeba domácností. Tyto faktory by měly mít pozitivní vliv na poptávku po automobilech.

Ve třetím čtvrtletí roku 2023 inflace klesla na 8 %. V posledních měsících se růst cen v průmyslu stabilizoval na hodnotách pod 1 %.

Vývoj indexu spotřebitelských cen [meziroční index, %]

Vývoj indexu cen průmyslových výrobců [meziroční index, %]

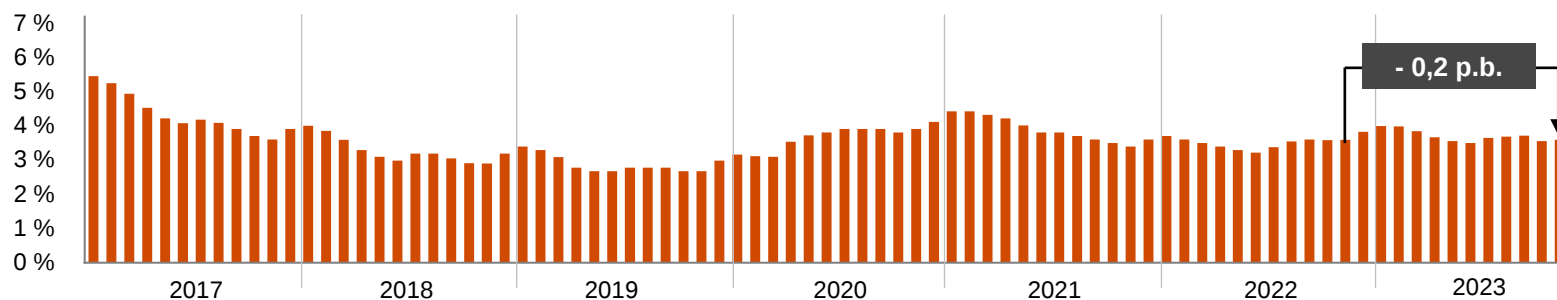

Zdroj: ČSÚ, ČNB, EK, analýza PwC

- Inflace měřená pomocí Indexu spotřebitelských cen ve třetím čtvrtletí roku 2023 klesla na hodnotu 8,0 %.
- Doznívající rekordně vysoké hodnoty inflace jsou ovlivněny kombinací více faktorů. Jde především o ceny energií, růst cen výrobních vstupů nebo měnovou politiku předchozích let.
- Dle aktuálních predikcí ČNB lze očekávat pokles inflace na hodnotu kolem 2 % již v první polovině roku 2024.
- Růst cen průmyslových výrobců pokračoval v poklesu až do listopadu 2023, kdy došlo opět k mírnému nárůstu. I přesto se v průběhu třetího čtvrtletí vývoj indexu cen průmyslových výrobců ustálil na hodnotě 0,8 %.

Nezaměstnanost v ČR v průběhu roku 2023 stále klesala. Průměrná mzda v meziročním srovnání vzrostla o 7,0 %.

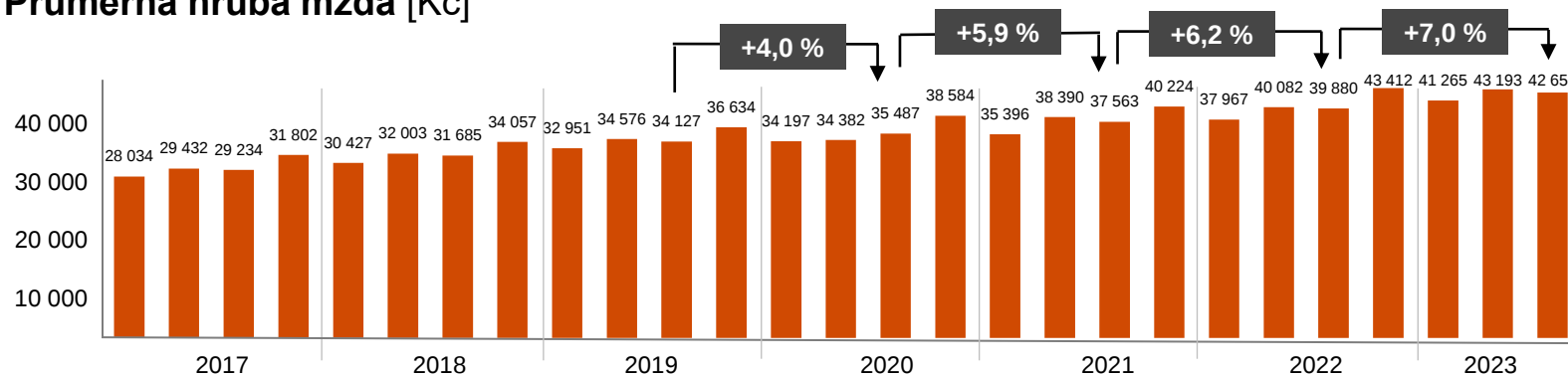
Nezaměstnanost [meziroční index, %]

Nízká nezaměstnanost

- Nezaměstnanost se ustálila na hodnotách okolo 3,5 %.
- Na trhu práce se nadále projevují nerovnováhy související s nedostatkem pracovníků. I v důsledku toho neočekáváme výrazný růst nezaměstnanosti.

Průměrná hrubá mzda [Kč]

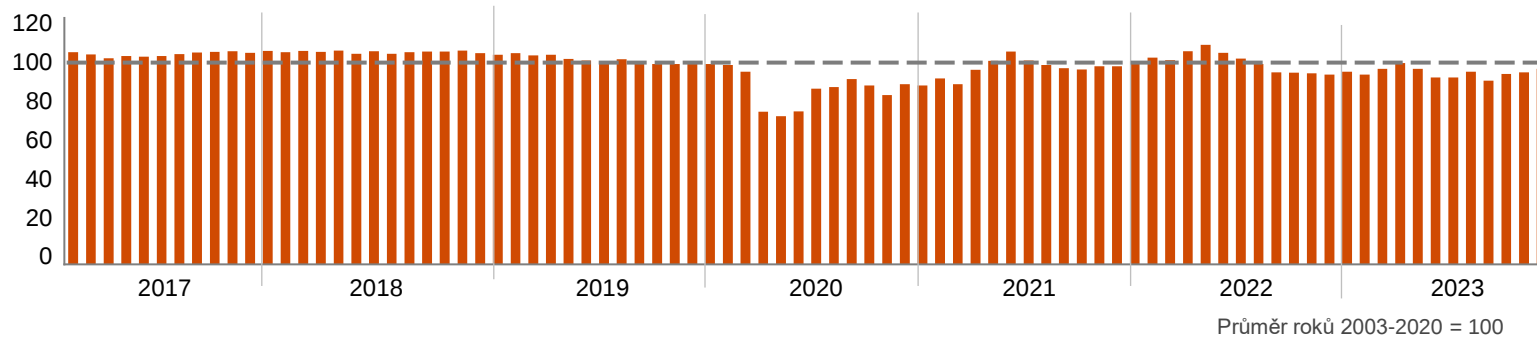
Rostoucí mzdy

- Průměrná hrubá mzda dosáhla ve třetím čtvrtletí roku 2023 výše 42 658 Kč, oproti stejnému období roku 2022 tedy vzrostla o 7,0 %. V porovnání s předchozím čtvrtletím se jedná o mírný pokles.
- Pokles reálných mezd způsobený vysokou inflací má za následek nižší koupěschopnost obyvatelstva. To má negativní dopad na poptávku po automobilech, zejména ze strany domácností.

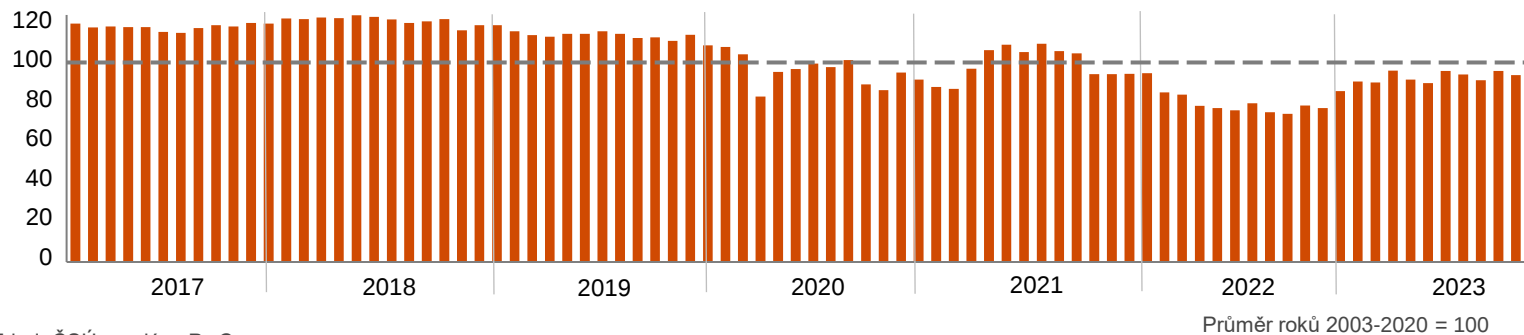
Zdroj: ČSÚ, MPSV, analýza PwC

Index důvěry podnikatelů i spotřebitelů se po celý rok 2023 držel na hodnotách pod dlouhodobým průměrem.

Indikátor důvěry podnikatelů

Indikátor důvěry spotřebitelů

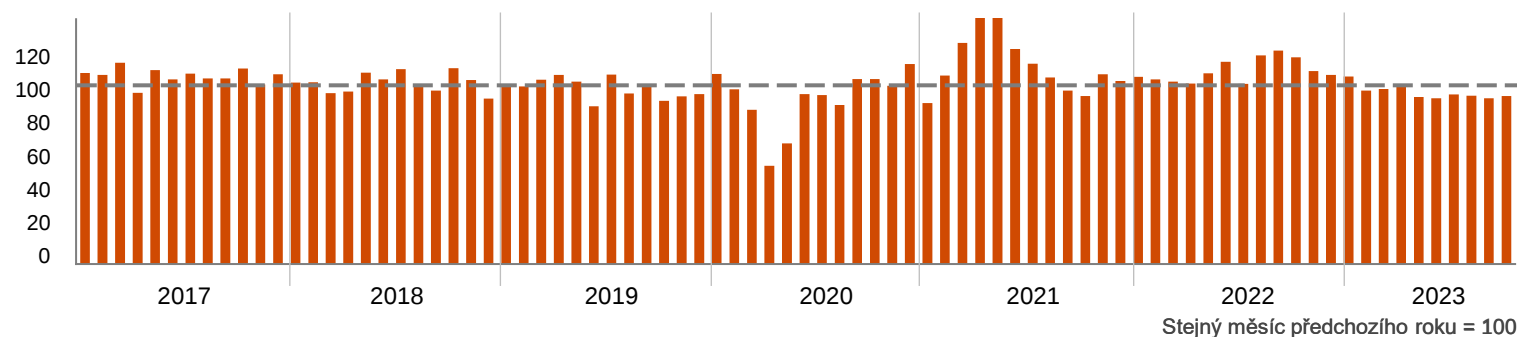
Zdroj: ČSÚ, analýza PwC

Důvěra v ekonomiku

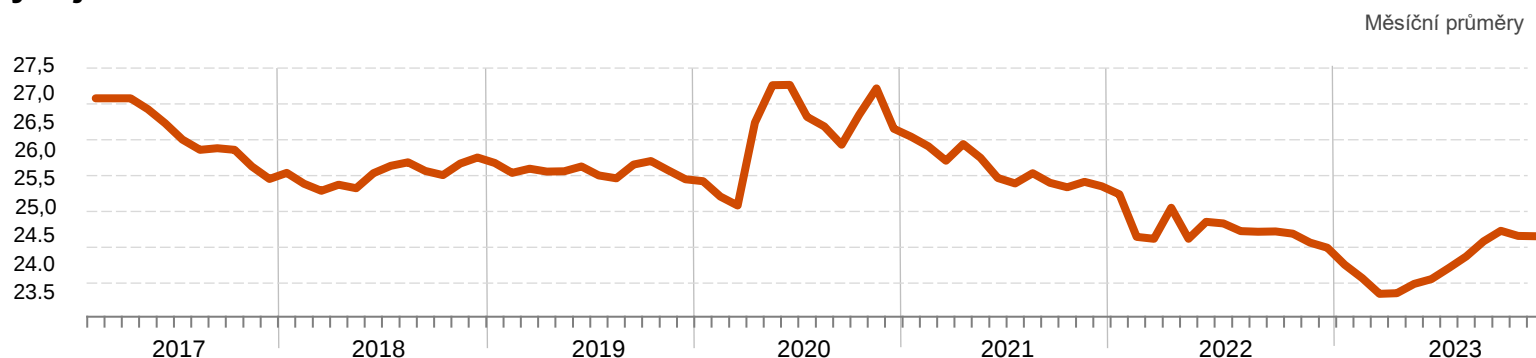
- Důvěra podnikatelů dosáhla svého minima na jaře roku 2020 a od té doby se vyvíjí relativně stabilně, pod dlouhodobým průměrem. Ke konci roku 2023 zaznamenává index důvěry podnikatelů stabilní vývoj přibližující se průměru před-covidových let.
- Důvěra spotřebitelů v 2023 zaznamenala výkyvy, i když je stále patrný pozitivní vývoj ve srovnání s minulým rokem. Stále přetrvávající opatrnost brání návratu na hodnoty před-covidových let. Obecně však platí, že stabilní nárůst důvěry spotřebitelů je pozitivním signálem pro poptávku po automobilech.

V průmyslu převládá negativní sentiment ohledně budoucího vývoje, což se odráží v nadále mírně klesajícím indexu nových průmyslových zakázek. Koruna se vrátila na kurzy z minulého roku.

Nové průmyslové zakázky

Vývoj CZK/EUR

Zdroj: ČSÚ, ČNB, analýza PwC

Nové zakázky a zahraniční obchod

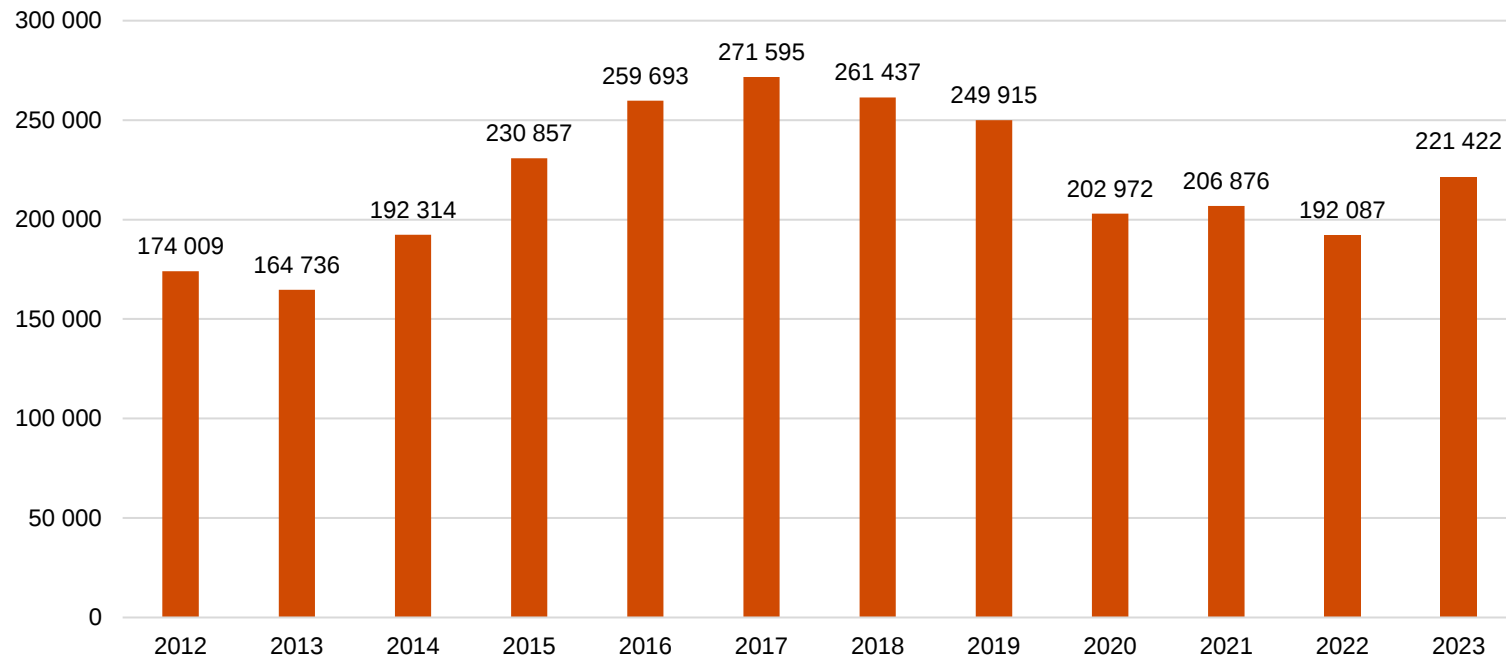
- Po výrazných propadech v letech 2020 a 2021 došlo v průběhu roku 2022 ke stabilizaci a následnému mírnému růstu objemu nových průmyslových zakázek. Rok 2023 se nesl ve znamení mírného poklesu průmyslových zakázek způsobeným mimo jiné stále ještě zpomalenou ekonomikou.
- Důkazem pokračujícího ekonomického zpomalení je pokles nových průmyslových zakázek. Toto zpomalení má negativní vliv na poptávku po autech.
- Od dubna roku 2023 koruna oslabovala. V říjnu 2023 dosáhla úrovně 24,6 CZK/EUR. Od té doby mírně posilovala. V prosinci činila hodnota koruny 24,5 CZK/EUR.
- Oslabující koruna má přímý vliv na spotřebitele, pro které je zahraniční zboží méně dostupné. To se poté odráží také na dovozech automobilů.

Registrace vozidel v České republice

V roce 2023 bylo registrováno 221 422 osobních automobilů, tedy o 15 % více než za celý minulý rok. Růst byl ale z velké části tažen odloženou poptávkou z předchozích let.

Celkový počet registrací osobních automobilů

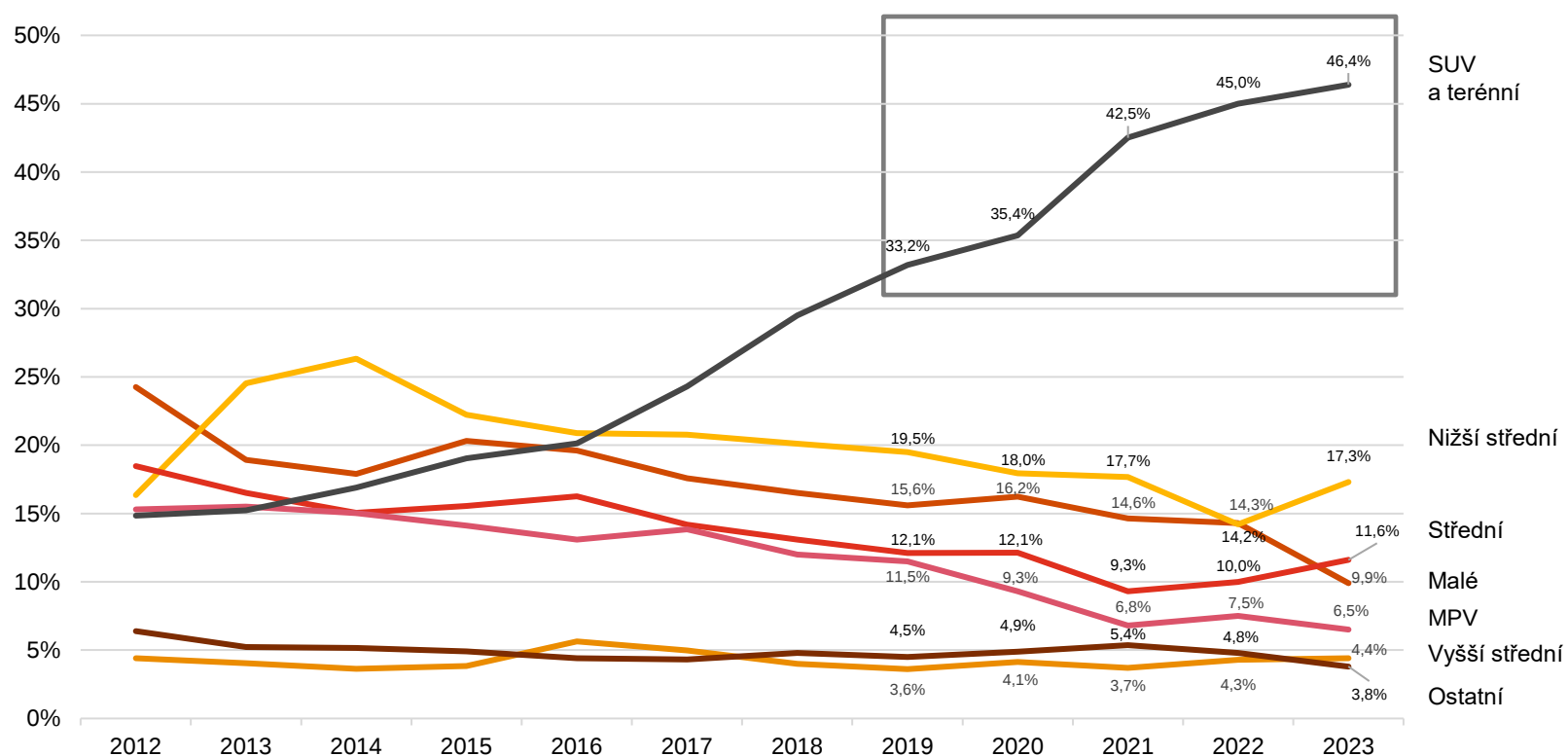
Zdroj: SDA, analýza PwC

Registrace osobních automobilů

- Ke konci roku 2023 bylo v České republice registrováno celkem 221 422 osobních automobilů.
- Oproti roku 2022, během kterého bylo registrováno 192 087 osobních automobilů, se jedná o nárůst o 15,3 %.
- Příčinou tohoto růstu je zejména zlepšující se situace v dodavatelském řetězci a schopnost automobilek snižovat dodací lhůty a tím reagovat na nenaplněnou poptávku předchozích let. Strana poptávky je negativně ovlivněna ekonomickým zpomalením v ČR.
- V roce 2024 očekáváme přibližně 200 až 220 tisíc nově zaregistrovaných osobních automobilů, tedy mírný pokles oproti roku 2023.

Podíl vozů SUV v roce 2023 opět vzrostl, oproti minulému roku také vzrostl podíl vozů střední a nižší střední třídy.

Podíl obchodních tříd na registracích nových osobních automobilů

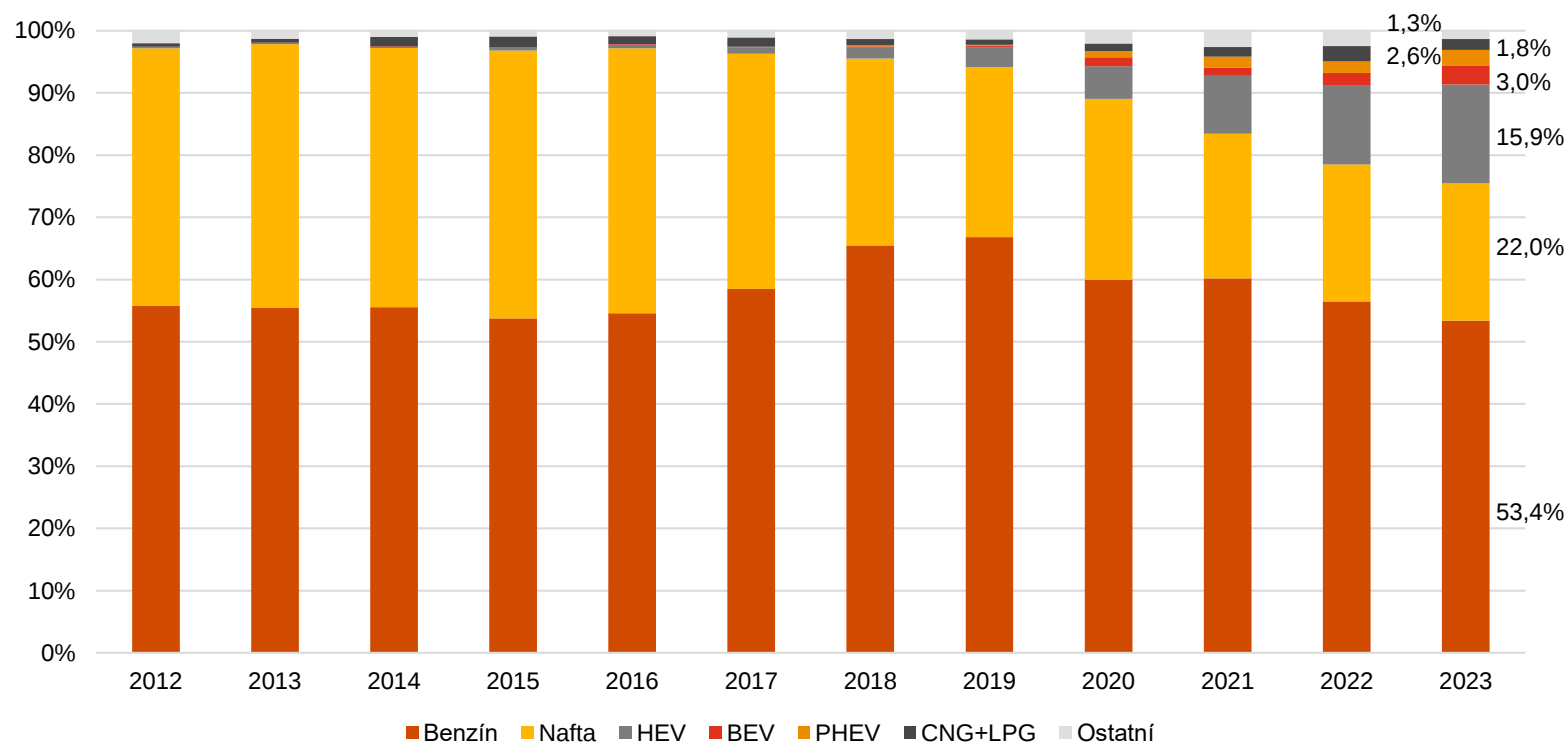
Zdroj: SDA, analýza PwC

Registrace vozů dle obchodních tříd

- Ke konci roku 2023 dosáhl podíl registrovaných SUV a terénních vozů 46,4 %, pokračuje tedy růst této kategorie oproti minulým rokům. Zůstává tak i nadále nejdominantnějším segmentem co do počtu nových registrací osobních automobilů.
- Kategorie střední a nižší střední třídy v roce 2023 zvýšily svůj podíl. Oproti tomu vozy v kategorii malé třídy a třídy MPV se těší stále nižší oblibě.
- V posledních měsících roku 2023 také došlo k nárůstu prodeje dražších aut, který byl způsoben koncem možnosti daňových odpočtu pro auta s cenou nad 2 mil. Kč.

Podíl vozů s hybridním pohonem (HEV) nadále roste, za celý rok 2023 dosáhl 15,9 %. Mírný růst zaznamenal i segment elektrifikovaných vozů. V absolutním měřítku jde ale stále o nízké hodnoty.

Podíl druhů pohonu na registracích nových osobních automobilů

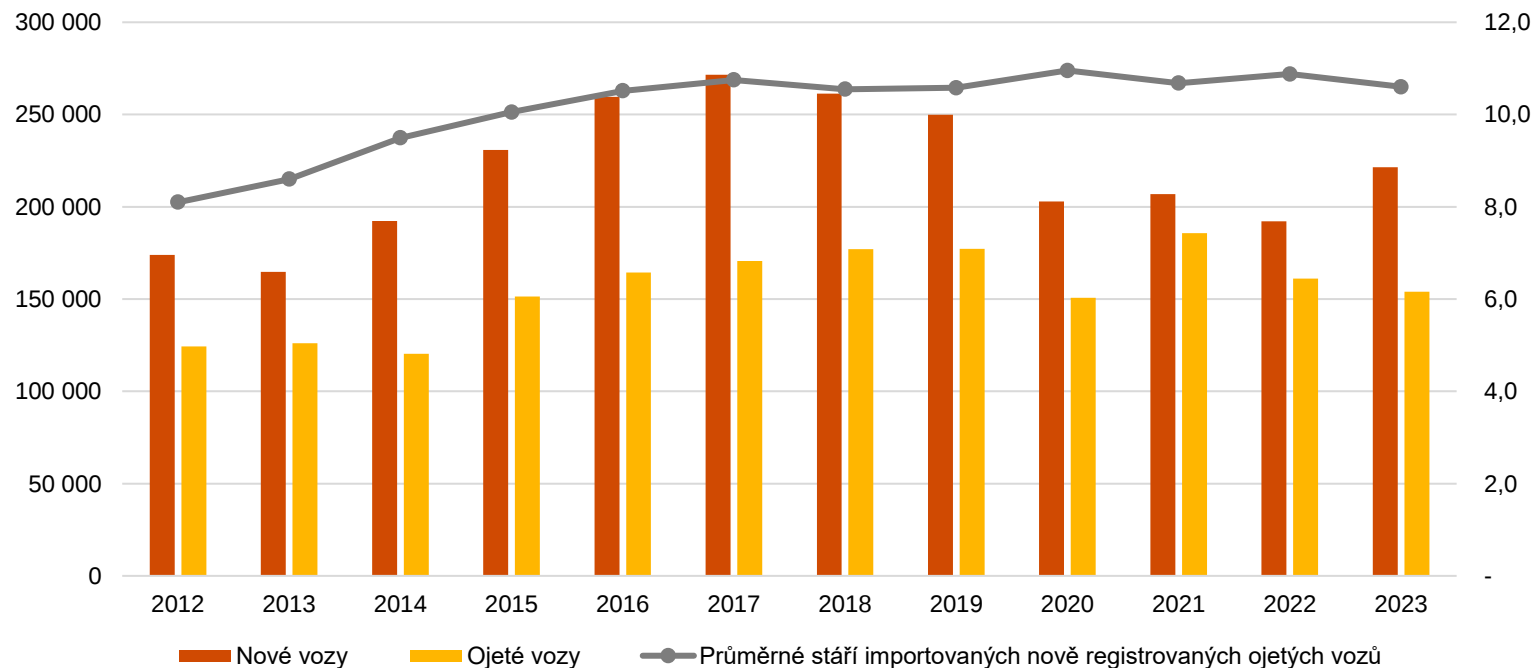
Zdroj: SDA, analýza PwC

Registrace vozů dle typu pohonu

- Počet registrací automobilů s klasickým benzínovým pohonem stále mírně klesá. V roce 2023 dosáhly hodnoty 53,4 %. Podíl dieselových automobilů zůstal oproti roku 2022 téměř stejný.
- I nadále je patrný stabilní trend růstu podílu hybridních vozů. Ve roce 2023 se podíl zvýšil na 15,9 % (z 12,7 % v roce 2022).
- Elektrifikované automobily pokračují v mírném navyšování podílu na celkovém objemu prodaných aut. V roce 2023 se podíl elektrifikovaných vozidel přiblížil 6 % – plně elektrická vozidla (BEV) dosáhla na 3,0 %, plug-in hybridní vozidla (PHEV) na 2,6 %. Podílem elektrifikovaných vozů na prodaných automobilech Česko zůstává na chvostu Evropy.

Registrace ojetých dovezených automobilů za rok 2023 poklesly oproti roku 2022 o 4,5 %.

Vývoj registrací nových a dovezených ojetých vozidel

Zdroj: SDA, analýza PwC

Registrace dovezených ojetých aut

- Registrace dovezených ojetých automobilů za rok 2023 dosáhly hodnoty téměř 154 tisíc vozů. To představuje pokles o 4,5 % oproti předchozímu roku.
- Předpokládáme, že zejména celkový pokles prodeje aut v posledních měsících a obecně špatná ekonomická situace na straně poptávky jsou faktory, které se významně podepsaly na poklesu registrací ojetých dovezených aut.
- Průměrné stáří importovaných ojetých automobilů s první registrací v České republice se stále pohybuje okolo 10 – 12 let. Za rok 2023 činilo průměrné stáří ojetých automobilů 10,6 let. To představuje mírné zlepšení oproti roku 2022.

Pro rok 2024 předpokládáme, že registrace nových vozů se budou pohybovat lehce pod úrovní roku 2023. Pozitivní vliv by měla mít zlepšující se ekonomická situace, na druhou stranu pomine vliv prodejů z předchozích let.

Poptávka

- Poptávka po automobilech je nadále výrazně ovlivněna současnou přetrvávající nepříznivou ekonomickou situací, u které však v roce 2024 dle současných prognóz předpokládáme postupné zlepšení.
- Prognózovaná snižující se inflace a avizované postupné snižování úrokových měr během roku 2024 budou mít pozitivní vliv na kupní sílu firem i spotřebitelů a na financování automobilů.
- Zadržaná poptávka z minulých let ale odezní a nebude tak navyšovat letošní registrace.

Nabídka

- Během roku 2023 se produkce automobilů v České republice stabilizovala na před-covidové úrovni. Pro další rok předpokládáme mírný pokles produkce. Vývoj trhu bude ovlivňován spíše faktorem poptávky.
- Ve srovnání s minulými roky výrobci již nečelí rozsáhlým výpadkům dílů, zejména čipů, a většina automobilek již hlásí výrobu bez problémů s dostupností vstupů s výjimkou jednorázových výpadků v případě některých automobilek.

**Pro rok 2024 očekáváme
200– 220 tisíc
nových registrací osobních
automobilů.**

Daniel Janeček
+420 734 353 797
daniel.janecek@pwc.com

Pavel Štefek
+420 731 635 081
pavel.stefek@pwc.com

© 2024 PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o. Všechna práva vyhrazena. „PwC“ je značka, pod níž členské společnosti PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL) podnikají a poskytují své služby. Společně tvoří světovou síť společností PwC. Každá společnost je samostatným právním subjektem a jednotlivé společnosti nezastupují síť PwCIL ani žádnou jinou členskou společnost. PwCIL neposkytuje žádné služby klientům. PwCIL neodpovídá za jednání či opomenutí jednotlivých společností sítě PwC, ani nemůže kontrolovat výkon jejich profesionální činnosti či je jakýmkoli způsobem ovlivňovat.